

EESTI NOORUS

Nr. 2

VABADUSPÄEVAL 1934
VI A A S T A K Ä I K

ĒESTI NOORUS

Maitsvad,
toitvad

kohvid:

*ubakohvid
viljakohvid
ubaviljakohvid
sigurid*

annavad tervist
ja jõudu!

Ü. K.
EESTI RAHVAPANK

Tallinnas, Suur Karja 19

Telefon 425-55

Toimetab kõiki panga operatsioone nii liikmetega kui ka võõrastega, muude seas ostab ja müüb välisraha ja igasuguseid kindlaprotsendilisi väärtpabereid.

JUHATUS

Martna „Kõstri“

ANIS LAIDMAA

Kui sõitsin linna kooli.

2

Nüüd linna!

Oh, see oli sõit, mida ei saa jätta mainimata! Oli vist paar päeva enne „Kolmekuningat“, kui läksime teele. Oli ilus ilm ja kogu lumi kiirgas. Sõitsime kahel saanil, kellad aisas. Nõba Mihkel vennaga esimeses saanis, mina emaga järele. Sõitsime mööda suitsuonnilisi külasid ja uhkeid mõisaid, mööda metsi ja soid. Oli nii palju, palju vaadata ja kuulata, millest kõneles ema. Ühest tihniku veerest läbi sõites ehmusid ja norskasid hobused ning ema tähendas: vist oli seal hunt. Hunte oli ju tol ajal palju ja olen näind isegi nende rohelist silmi õöpimeduses helkivat. Jõudnuna Tiinuse jõeale, pöörasime ühe talu õue; siin pidid olema sugulased. Võeti meid saanist, kooriti kasukaist ja viidi üles ahju äärele sooja. Siis kambri sööma. Oli tanguvorsti ja „muskopski“ jahust saia, mis oli taludes tol ajal haruldusi.

Siis jälle saani ja laia jõge mööda edasi, kuni ühe „muistse“ talu õuest üles, kus meie (emaga) saan ümber läks ja ema ütles: „Teap, mis see nüüd tähendab?“ Eks see tähendand

muidugi, et ta tütar Mai siia hiljem perenaiseks sai!

Ja siit jälle lumiseid välju pidi edasi kuni Päri „mäele“, kus ema mulle mitut kirikutorni näitas: Kullamaad ja Kirblat, Mihklit ja Jaagupit ja ütles siia ka Vigala torni paistuvat, kui see veel olnud maha kiskumata.

Sõitsime Ohtlast läbi. Hõbepajudest, mis tol ajal metsavahelist teed palistasid, on nüüd ainult jupid järele, aga nende järglased on levind üle terve Martna ja kaugemalegi (Martna kiriku lähedal, Putkaste ja Rannamõisa techarude vahel näeme talu, piiratud kõrge kahekordse hõbemüüriaga: üks madalam, teine kõrgem).

Õhtuks jõudsimme Martna „Kõstrile“, meie nõo — ema vennapoja — majja. Sõprusime siin lastega (Helene, Konrad, Herman ja Pia) ja peatusime siin edaspidigi, kui linnast koju või kodunt linna sõitsime. Ja olen nii 60 a. siia sisse ja välja käänand, elab ju siin veel praegugi endine Heleene. Tal oli sugulaste järg ikka veel siin katuse all: kaks

poega: ühest sai arst, teisest insener. Kõstri majad olid sel ajal enamasti „saksa” majad, aga Heleene pojad olid eesti mehed. Kui tuli sõda ja isamaa hüüdis, läksid nad mõlemad sõtta ja kumbki ei tulnud tagasi elusalt. Aga ei ühtki ohet ega kaebet pole ma kuulnud Heleenelt, kui aina, et „nad on oma kohuse täitnud.” Ainult ta lapsea kollane käharpea on nüüd muutund hõbevalgeks. „Eesti Nooruse” lugejad noored, võtke siit eeskuju oma isamaalsusele!

Hommikul mõõdusime Martna tõmbitornilisest kirikust, siis vanast Ridalast, kõrgekatuselisest ja torniga küljel, siis „Viigardilt” alla Kiltsi soole ja üle väikese meresopi Haapsalu linna. Käänasime õuele, mille väraval praegu veel vana, öeldavasti üle 500 a. vana pärnapuu vaatab üle kolme eposhi kestnud koolimajadele („Kreiskool”, „gorodskoi” ja praegune eesti ühisgümnaasium). Siia „viina-härra”, mu onutitre mehe majja viidi meid kostile ning kasvatada. „Viina-härra” tähendas tol ajal aktsüsi- ametnikku, nagu olid tol ajal ka „metsa-härrad”, „lamba-härrad”, „kiriku-härrad” jne.

Siin „viina-härra” majas võeti meid esimesele voolimisele. Meile tehti maniskid. Käisime emaga „koolihärra” juures esinemas. Koolihärra oli puhas saks, kollane juus salgas üle pea tagasi kammitud, samakarva „pakentaart” kummalgi palel, aga ninaalune ja koon paljaks põetud, koonu all ilus lott, mille ka enesele lubasin kasvatada, kui pidin kasvama samasuguseks saksaks.

Osteti meile tarvilikud raamatud, onutitär andis omapoolt instruksioone ja nii läksime kooli.

Uudishimulikult ja jultunult piirasid meid siinsed linna „koolivennad”: oli ülipiinlik. Aga järgnevail vahetundidel ligines siiski üks kui teine ja tundide lõppedes sobisime mõnegagi.

Saime nii kodusekski, et järgmisel hommikul kooli tulles täis avameelsust sõandasime hüüda: Tere hommikut!

Ent siis tuli külm dušš. Üks vanem poiss, n. n. „priimus”, vaatas meile kateedrilts kurjalt otsa, võttis siis kriidi ja kirjutas suurele tahvlile: Laipman I ja II. See tähendas, et pidime tundide lõppedes „maakeele” kõnelemise pärast „järele istuma” jääma. Aga too „priimus” oli siiski nii noobel, et esimese korra andestas ja enne koolihärra

klassi tulekut meie nimed jälle maha pühkis. Valitses tol ajal ju koolides sama valjult (valjumaltki veel!) saksa keel. Kui hiljem vene keel meie koolides — vene keele aegu oli õpilasil juba oma teatav „seltskond” selja taga: — mõjule pääsis, olid olud teisemad. Minu linna-kooli mineku ajal aga polnud eesti seltskonda sugugi veel. Oli viisiks trahvida neid õpilasi, kes julgesid eesti keelt kõnelda, eesli pea panemisega kaela. Eesti keeli rääkimine „sakste” seas oli siis võrdne eesli keelega. Seni kui veel saksa keel selge polnud, tulid kõik ülesanded silp-silbilt pähe tuupida, ilma et sisust vähematki aru oleks saadud. Et niisuguses koolis palju edasi ei saand, on päevaselge ja varsti lahkusimegi siit, et üle minna Lihula kooli, kus sel ajal oli koolmeistriks Jakob Pärn. Pärn ei küsind sakste arvamist, ta aitas meid ikka emakeeles, kui me võrrast keelest jagu ei saand. Ei, ta andis meile „eestlastele” isegi kõrvalõpetusi eesti keeli uues. (Hurda) kirjaviisis, kes seda veel ei osand, oma kodu polnud õppind.

Ka linna „elementaar-koolis” trahviti lapsi küll mitte peksuga, kuid siiski joonlauaga neile peopessa lüües. Haapsalus löi õpetaja ühele õpilasele nii tugevasti ja nii kaua peopessa, et see üleni üles paistetas ja mustaks tõmbus.

Hiljem on mul Pärnu gümnaasiumist elavalt meeles üks juhtum: kellelegi õpilasele oli direktorilt käsk antud isa direktori härra jutule kutsuda. Kui isa mitmekordsele kutsele ikkagi polnud ilmud, ilmus ühel päeval direktor ise klassi, küsides kõigi ees õpilaselt, kas ta tema käsu isale edasi oli annud. Kui see jaatavalt oli vastand ja vabandand, et isa pole veel mahti saand direktori jutule tulla, nimetas direktor teda valelikuks ja kleepis talle sedeli otsale pealkirjaga: „Lügner” s. o. valelik ja käskis õpilast niiviisi koju minna. Julgeks ta aga kirja otsalt kõrvaldada, tähendaks see väljahetmist koolist.

Vaevalt oli aga direktor klassist väljund, kui poiss pea püsti löi, tähe otsalt rebis, maha viskas, jalgega sõtkus, siis oma raamatud võttis ja uhkelt koolist lahus.

Niisugune oli aeg ja koolid nende ridade kirjutaja lapsepõlves. Rõõmustagem, et nüüd teisel ajal ja oludel elame, oma ajal ja oma inimeste määramisel!

ADRIENNE MERVA

Paralleeljooni Gustav Suitsu ja Eino Leino isamaalises lüürikas.

See uljas nooruseusk, mille tungalt „Elu tule” päevil nii kõrgel kandis noor Suits, oli sündind ühelt poolt noorte enda vabadust-ihkava vere pakitsusest ja teiselt poolt Soome haritud ringkondadega kokkupuutumisest. Soome vaimne noorus, kirjanikkudega, nagu Aho, Järnefelt ja Leino esirinnas, elas tol ajal just rahvusliku uuestisünni ja Lääne-Euroopas valitseva kultuurhumanismi tähe all. Isamaa aade, mis realismi ajajärgul oli heidetud tagaplaanile, kerkis esile uues säras. Osalt olid selle lähtekohaks rahvusromantikaegsed ideaalid, kuid läbiimbutatuina uutest Lääne-Euroopa aadetest. Taheti luua kultuur, mis oleks „kalevalalikult” rahvuslik ja samas prantsusepäraselt modern. Noored aimasid ka Vene väikerahvaste poliitilistes olukordades sügavaid ja laiaulatuslikke muutusi, ja tahtsid omaltpoolt neile pinda valmistada.

Gustav Suits, viibides aastail 1902. ja 1903. Soomes, oli tutvund Noor-Soome eelmainitud juhtivate tegelastega. Erilist hingesugulust ta tundis Eino Leino isiku kui ka loominguga. See ürgjõuline luuletajatemperament avaldas tasse tunduva ja kauakestva mõju. Gustav Suits, õieti veel ärkamata teadvusele oma sihtidest, leidis Leino luules otsekoheste väljenduse sellele, mis tema hinges nii tui- kas. See nagu vabastas luuleallika soone, mis nüüd purskas esile selgena ja jõurikkana:

Tõest on, nagu laiemalt merelt nüüd tuul
käiks noorte ja vanade üle.

On nagu hulk lehtesid pakataks puul
ja avaks end suvede süle.

See on nagu liginev kevade kõue,
mis põksuma lööb iga palava põue.

Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu!

(„Kevade laul”)

Ei ole kahtlust, et luuletise sünnile on an-
nud päämise tõuke Eino Leino „Päivänpoi-
ka”. Seda tunneb ühisest rütmist:

Oi kuulkaatte kuinka se sykkäilee
tämä maa ja sen musta multa...

(„Päivänpoi-
ka”)

Seda tunneb ühiseist retoorilisist võttest:

Suitsul:

Löö silmad sa ümber kõik kodumaa...
vaat õhtu ja hommiku poole...

Leinol:

Luo silmäsi laajalti ympäri maan
katso kauaksi lähtehen, itään!

ja seda tunneb neist suurtest illusioonidest ja lootustest, mis kannavad kumbagi luuletist. Tõsi küll! Kui Leino oma piiramata optimismis kaldub kaugele üle isamaa raja, usub sündivat imet, mis vabastab maailma ja eesriide tõstjaks uude, õnnelikumasse sajan- disse unistab Soomet:

Näin unta, että päältä tämän maan
nous maailmalle uuden aamun rusko
— siis Suits piirdub oma pisikese isamaaga ja naudib ettekujutusest, et noorte intensiiv- se tööga see oleks kord võimeline võtma vas- tu vabadust. Kumbagi isamaalist aatelüri- kat kannab kirglik usk niihästi aatesse kui oma jõusse.

Suitsul:

Me künname uuesti söötide pinda,
me külvame lootust ka vanasse rinda.

Leinol:

Me kasvamme kansana, nuorina,
me nousemme Suomen
vuorina.

Me peitämme kukkasin kummut ja haat,
me kylvämme vihreiksi Väinölän maat.

(Me kasvame rahvana, noortena, me tõuseme Soome mägedena. Me peidame lilledega kün- kad ja söödid, me külvame rohelisiks Väi- nölä maad.) — See läte, kust see imesid te- æv jõud esile purskab, on noorus. Suitsul see võib saada kevadtormi, kõigele kõll- matule hävingut kuulutava loomuse:

Siis aga tõuseme kui rahesadu,
mis sõuab rängalt taeva all,
ja tulikirjal välkuval
maas viletsatel kuulutame kadu.

Selles tunnuslauses on purustamine selleks, et saada vaba õhku ja valgust. Ei ole see mõte võõras Leinolegi:

Tää laulu on laulu keväimen,
tää aalto on aaltoja nuoruuden.

— — — — —
Ken ei sitä ymmärrä, onneton on,
sen murtava hyöky on aallokon,

— — — — —
se kuoleman kulkija on.

(See laul on kevade laul, see laine on nooruse laine. Kes sellest aru ei saa, on õnnetu, selle murrab marulaine, see on surma minēja). Kuid noorus ei taha olla vaid purustav ja hävitav jõud: selle lõplik siht on siiski uue maa ja uue maailma loomine endise varemeile.

Suitsul:

Me seisame kahe riigi väraval:
see üks on pimedus ja teine valgus.
Me noored ootame pilgul säraval:
nüüd see ligineb: lõpp ja algus.

Oli arusaadav, et nii kõrged unistused ei võinud kaua kesta. Nende purunemine oli paratamatu. Ja kui kaheksa aastat hiljem ilmus „Tuulemaa“, siis nii palju kui „Elu tule“ iga rida oli tulvil ülepuruskuvaid kevadjõude, puhuvad „Tuulemaa“ stroofidest vastu sügisesed külma- ja surmatuuled.

Ju roobitsenud Pärtlipäeva rajud
puud esimestest koltund lehtedest.
Maast käinud üle rängad, külmad sajud.

— — — — —
Tuul puhub läbi rehealustest.

Kõikjal sügis — isamaa, aate, ja luuletaja sisemaailma tragöödia kajastusena. Autori pessimism, mis on leidnud „Tuulemaas“ tiheda ning katkendatud väljenduse on muutunud paiguti otse hammustavaks satiiriks. Tollele samale isamaale, mida luuletaja aastaid tagasi nii ihales:

See kerkis üles nagu merelaine,
mu hinge iha, usk ja lootus — isamaa
see oli päike minu aadetele,
kui taeva tuli, kuldask noori mõtteid ta.
(„Elu tulest“)

tä võib nüüd lausuda:

Õudne kui needmine ajalugu,
maha tallatud jõuetu sugu,
köverad, küürakad vaevakased
juurtega, juurteta mädasoo mülkas,
See on Eesti.

On huvitav ja üldinimlikult valgust heitev, et Leino luuletajaarengu suund vastaval ajal on paiguti läind samu radu:

Tää kansa ei viel ole kypsä
pää pystyssä käymähän.
Siks käydä sen köyryssä täytyy
ja oppia ryömimähän.
(„Runoilija“)

(See rahvas ei ole veel küps pää püsti käima. Sellepärast tuleb sel käia küturus, ja õppida roomama).

Ehk vähe hiljem „Hallas“:

Kasvoi tuosta kansa kumma,
väärasäärinen sukesi;
suku lynkkä, heimo länkkä,
kiero-silmä, kitku-sielu...

— — — — —
kaikki kuin katajapehкот,
äyskiväiset, räyskiväiset.

(Kasvas sellest kummaline rahvas, kõvera-säärine sündis; sugu lombakas ja vigané, kõõrdsilmne, hingelt väiklane ja madal, kõik kui kadakapõõsad, äuskivad räuskivad). Gustav Suits leiab, et talle harida antud maa-ala on olnud liig viljakandmatu, liig tänamatu.

Maa tuuline mul harida on antud,
ei teinud seda luule viinamäeks:
mu vaimustused liivasse on kantud.

Kuid samas ärkab küsimus, miks just meil on nii ja mujal maailmas teisiti? Suits leiab vaid ühe vastuse: halastamatu ja karm loodus on selles süüdi, et meil kõik pudeneb enne küpsemist.

Siin põhikirde hiilid noorust niitvad,
ei pärjaks ole iial valminud
su pööripäevad, päikest, tormi liitvad.

Samuti tunneb Leino:

Miks miestä täällä kaikkialla kaatuu
kuin heinää, miestä toiveen tosiaan,
miest aatteen, tunteen miestä, kaikki
maatuu,

tai kesken toimiansa katkeaa?

On vastaus vain yksi: Lapin suvi.
On lyhyt Lapin linnunlaulu, huvi,
mut pitkä vain on talven valta.

(„Lapin kesä“)

(Miks mehi siin kõikjal langeb nagu heina, tõesti lootuse, aate, tundemehi, kõik muutub maaks, või katkeb keset oma tööd? On vaid üks vastus: Lapi suvi on türiker, Lapi linnulaul, lõbu, aga pikk on vaid talve võim.)

ADAMSON-ERIC
PORTREE (ÕLI)

Need külmad, surmauhkavad tuuled, mis puhuvad üle „Tuulemaa”, võivad saada fütulasi ka saatuslikkusse viitavate „aja tuulte” tähenduse Nende mängukannidena ei ole ainult isamaa, vaid luuletaja ise, inimesenagi:

Mu paremat laulu ära küsi,
rütmust, kuju pole saanud see.
Mu kaunimat tuuleteedel küsi:
äraaurand, möödalennand see.
Mõnest kõlanud puhangust helipill.

Sama mõte kannab Leinogi luuletist „Tuulikannel”:

Mun syömeni tuulikannel on,
sen kielissä laulu on lakkaamaton.

— — — — —
Ei sielua sillä, ei tuntoa oi,
ei itke, ei naura, se soi, vaan soi.

(Mu süda on tuulekannel, selle keelis on laul lakkamatu. Ei hinge ole sellel, ei tunnet, see ei nuta, ei naera, see heliseb, ainult heliseb.) Kuid tundes end ühise saatuse osalisena kannatava isamaaga, Leino unustab talle tehtud

isikliku ülekohtu ja jõuab välja suurele andeksandmisele:

Ei, ei, hyvä, suuri on kansani mun,
et sille saa sinä kostaa.
Mut hiukan hillitse viimojas,
ne liian vinhasti vinkuu
mun maani armahan aukeoilla.
Suo päivän paistaa sä Suomen soilla!
(„Aleksis Kivi”)

(Ei, ei, hää, suur on minu rahvas, sellele ei tohi sina kättemaksta. Kuid taltsuta natukene oma tuuli, need liialt armutult vinguvad mu armsa maa legendikel. Lase päikesel paista Soome soodel!)

Niisuguse harmooniasse aga Suits ei jõua: siit lähevad tema ja Leino teed lahku. Kummagi vaimne areng iseloomustab mingi omapärane pessimistlik optimism. Suitsu põhiolamuslik pessimism aga muutub järjest sügavamaks ja valdavamaks, millest ainult vahetevahel välgatab endist nooruslikku võitlustahet.

HUGO L E E D I K

TULIMEELNE

Tunnen sind lähidalt kui oma lootust. Tean nii imeväärt selgesti Su välkheledaid silmi, noid elavaid meritähti, mille mõõtmatu sygavuse läidab võitmatu igatsusleek; tunnen Su janu-seid huuli ja marmorlikult valevat laupa, kus kumedalt kajastub veel segamatu sydamerõõm, kõikivõitev sangarlik julgus ning piirituim muretus. Tunnen ja tean Sind, ilumeelne noorur. otsekui ennast, ehkki pole Sind ealgi näind ega sinuga sõnakestki rääkind. Pole Sind näind, ent ometi oled mulle ligidane kui sydametukse, kui purpur-ne lible mu veres.

Näib. Sa hämmastud mu kõnelusist kummastuvi silmi, ent kuule! — ka mina hämmastun sageli selle kõige pärast. Kuid — mis aitab see: mul on lõpmatuseni rändtee yhine Sinuga. Sinuga, mu igitundmatu ja võhivõõraim, kes Sa elad õnnes elurõõmude lembuses säälpool ääretuid, kohisevaid põlislaisi, kumaraid vahemaid ja taliselt lumistund niite. — säääl kaugel, kus ma pole veel kunagi käind.

Oled noor, hõõgkuum veri luikab vabana Su tukslevais soonis. Su syda on avar. Su rahutu rind on täidet kaunite kujutelmade ja illusioonega — elust, armastusest, õnnest. Oled veel terveim vahedast terasest ning rõõmsatujuline, ja kõikjal helab Su vallatu naer lumikirevate hammaste valendas. Oled ilumeelsena vahetult kuis-kav, sest ääretu maailm Su ymber on ere ja puhas, täis vabade taevaste kargust, tuuli ning tunge. Ning too võrratult oivaline maailm oma mitmepalg-ses ilus ja võlus, suurte lubamustega kõigis paigus, meelitab Sind, avatleb, kutsub ja tõmbab. Jah. Sa lähed, lähed tulimeelsena vallutama teda, relviks Sul vaid põlevaim usk eneses peituvasse jõusse, tugevaise rusikaise ning rikkasse sydamesse, mille tuk-

sumise kuiskeid arvad kõikjale kostvat. Lähed uhkelt, noorustuliste silme loites, leegitsedes...

Kui kaunis! Sa lähed.

Tahad lyga ellu ja aeglukku oma kustutamatuid sõrmejälgi ning suuri kangelasmärke tulevasile rahvapõlvile. Tahad ohverdada oma siseardeid inimkonna hääolu altarile, tervele maailmale...

Ole tervitet tol retkel, tulimeelne! Tea: see on parim, mida võid, kaunim, mida suudad. Mine! Ent pea meeles kindlana yht: maiseid rändteid on mitu, peatusjaamu palju; koduõuele järgneb koduvärvatagune lapsepõlve mängumuru, kuni saabub kestvaim peatus: k u m b a n y y d ?

Kaks teed! Kumba valid sina? Millist mööda, noorur! Loidus ja ükskõiksus — tööõõm, valgus ning vabadus. Kaks.

Ei kahtle Su valikus, tulimeelne. Tean. Sa tunned oma kõrget inimväär-tust, oma siseilma unistuste puhast kristalli, looduselt omandet õilsust. Sina, kes oled veel myrgitamata hingelt ja verelt, Sina valid tee, mis kyll raskeim, ent glesviiv mägitippu, valgusse, per aspera ad astra. Sest sinus on rahvustunnet piiritut ning põletavat, mis ei anna Sulle rahu ei päevil ega õil. Sinus on valguse valu, mis üha kihutab Sind loovale tööle otsekui religioon munka oma jumaluse jälile.

Tean: Sind teeb lõpmatult hardaks ning Sulle on armas Su Rahvas...

Yks tee!

Sina valid valguse leebe tee, söös-tud elu vallutama vabana, enese väär-tust tundvana, elujulgena; käes raamat, silmes loitev õilsus kui valgus ise. Lähed kindlameeli. — Tean, teed nii, kuna tunnen Sind lähemalt kui oma lootust.

Miina Hermann 70-aastane.

Käesoleva kuu üheksandal päeval sai Eesti populaarseim ja armastatuim naishelilooja Miina Hermann 70-aastaseks.

Miina Hermann on meie esimene ja ainuke suur naishelilooja. Tema nooruslikkusest ja südamlikkusest imbutatud viise tuntakse nii laialdaselt, et nende loetelu muutuks asjatuks. Tavitseb vaid meenutada neid G. Suitsu sõnu — „Noor olla — on kevadet rinna sees kanda!” Miina Hermannil loodud helidega ja me tunneme, et need on tulnud südamest ja lähevad tuhandeisse südameisse nooruse sütitava tulena. Pole läinud mööda laulupidusid, päevi, kus poleks olnud Miina Hermannil loodud viise ja kus poleks olnud näha seda sädelevate silmadega nooruslikku hõbepääd, kes juba üle viiekümneme aasta on külvanud nooruslikku vaimustust ja me hinge rikastanud õilsate tunnetega.

Miina Hermann on sündinud Kõrvekülas 9. veebruaril 1864. a. kooliõpetaja tütreana. Esimesi muusikalisi näpunäiteid sai Miina Hermann oma isalt ja sugulaselt K. A. Hermannilt,

hiljem õppis Peterburi konservatooriumis, mille lõpetas 1890. aastal. Siit peale algab ta tegevus väljapaistva muusikuna. Asutas Tartus laulukoori, mis kujunes parimaks naislaulu keskuseks. Töötas siis 12 aastat Kroonlinnas muusika õpetajana. Sõjapäevil asus elama Tartusse, kus teotseb tänaseni.

Viimasel ajal on Miina Hermann tagasi tõmbunud avaliku elu tegevusest, kuid oma noorusliku värskusega samub ikka veel eluga kaasa. Oleks vist raske kujutada ette meie laulupidusid, kui neilt puuduks Miina Hermann.

Miina Hermannil looming on laialdane. Kogu seda läbib südamlikkus ja tugev rahvuslik joon, mis on muusika eduka arenemise peamotiiviks. Oleme kasvanud maast-madalast koos tema lauluhelidega, oleme saanud palju temast hoovavat südamlikkust, vägevat, püha, mis ei lase kustuda kunagi noorustuld. Ka üldiselt on Miina Hermann rahvusliku tagapõhjaga isik, kelle tegevus ulatub üle muusikaala piiride, Eesti avalikku ellu. Eesti Nais-Üliõpilaste Selts on valinud Miina Hermannil kui esimese kõrgema haridusega eesti naise oma auvilistlaseks. Noorsoo perre kuulub M. H. nimi kultuurnõukogu liikmena.

Käesoleva suurima eesti naise sünnipäeval soovime, et juubilaril leiduks veel aastaid olla me keskel ja ergutada me külmanud südameid soojade sügavustest tungivate helidega, et see kevade kohin ei kustuks nii pea!

„Eesti Nooruse” ümber koondunud nooril ja ÜENÜ perel on selleks sooviks eriti põhjust, kuna juubilar kuulub ÜENÜ kultuurnõukokku ja kuna ÜENÜ noorte ettekannete harrastusis Miina Hermannil looming annab kandvama osa. Miina Hermann ja ta looming kuulub ikka noorusele ja igavesti nooreks jääb ka hõbepäine autor ise ning nooruse süda tuksub ikka temaga ja temale.

Karl Lenk.

B E R N H A R D P A N T

7. V. 32.

**KAKS
LUULETIST**

NYJD TUULTEGA VÕIDU!

Hopp! Nyjd tuultega võidu.
Tänane tund ei ole selleks, et kambrin

Oleme kyllalt istund teineteise kõrval,
pimedan kambrin ahjukolde een,
kuuiaten väljan uljuvat sygistuulte

Nyjd teed on valla!
Mööda pikki lumistund tänavaid,
tormame käsikäes tuultega võidu.

Tytarlaps! —
Vaata kord glesse mäele!
Sääl näed:
lapsi mängleman lumen;
palged neil õnnest tulvil.

Teeme meiegi oma sydamete väravad
ja tormame tuultega võidu!
Niikaua ,kui jätkub meil teineteisele
matkaks yle lumistund teede ja kylmand

Tytarlaps! Hopp! Edasi!
Nyjd tuultega võidu!

Mu mõtted sydame on teinud hellaks.
saand mulle tulvil eluvalmis hing.
Nyjd kevadtuuled akna taga laulvad,
ja tuultega on kaasa minna minu püüd.
Mu mõtted sydame on teinud hel-
laks.

Taas tasast koputust ma kuulen uktsel
ja sisse astub isa, elatanud mees.
Ta vaikselt ulatab mul käe ja sõnab:
Poeg, täna sai su east kakskymmend
aastat täis.

Ta laugel rõõmupisar särab sala.

Oh isa, ära ole mures minu pärast,
mis sest, et oleme kaks viimast aastat
kitsast rada käind,
Sa oled kaotand vara, au ja nime,
kuid vere õigustotsiva mul oled pään-
dand.

Jah, isa, kõik su pygded kantud
tuulte mängu.

Mu mõttes synnikamber väikses majas,
veel väiksem, kui see kamber, mis on
täna siin,

Sääl olen naerdes-nuttes, tuulte aknal
lauldes mängind,

Ja tuuled on mu hinge luulet loond
Mu mõttes synnikamber väikses
majas.

— Ent isa, miks sul rõõmupisar muu-
tund valuks?

Kõik on möödas halb, ja möödunu
nyjd tegudes saab uutes hääks!

Sa süüta need kakskymmend kyynalt
kambrin väiksen
Ja leiba jagame peost pihku, mis meil
järel jäänd.

Sa pyhi, isa, palgilt pisar, poeg Su
elutugevaks on saand!

H. HALLISTE

JAKOB LIIV (reljeef)

Jakob Liiv 75-aastane.

Seoses vaimse kultuurnädalaga pühitseb meie vanemaid kultuurtegelasi kirjanik, seltskonnategelane ja ärkusaja senipüsind talasid Jakob Liiv oma 75-aastast sünni- ja 55-aastast kirjanikutegevuse juubelit. Seda päeva, 28. veebruari, pühitsetakse kõikjal väärikalt. Ja ÜENU perel on eriti rõõm noortesõbralisele kirjanikule, kui kohaliku ÜENU auliikmele, läkitada sel puhul südamlikke-sooje õnnitlusi tema elusajandi viimasesse veerandisse lähitumisel.

Jakob Liiv sündis 28. veebr. 1859. a. talurentniku pojana Peipsi lähedal Alatskivil. Mõjustatuna Peipsi äärest loodusest ta algas luuletamist juba 16-aastaselt. Varemgi, karjapoisi päevil, septses ta pilke- ja naljalugusid. Tutvunedes Kreutzwaldi ja Koidula isamaa luulega, tärkasid tas tõsised luuleunistused. Esimesi töid avaldas „Eesti Postimehes“, „Valguses“ ja „Meelejahutajas“. Seltskondlik-

ku tegevust algas juba Kodavere kihelkonna koolis, juhatahes õhtuti laulukoori. Lõpetand selle kooli ta jatkas ise õpinguid, kuni sooritas kooliõpetaja eksami Tartu Hollmanni seminaris. Töötas sellejärgi kooliõpetajana Kavastu-Vainjas ja Triigi-Avispeal Virumaal. Kasvades J. Jürgensteini (Kodavere kooliõp.) ratsioonaalses vaimus, Liiv rakendus agaralt seltskondlikku tööle ja elas kaasa ärkusaja rahvuskultuurilisi üritusi. Nii ta sattus vastamisi kohaliku kirikuja mõisavõimuga, millistele sellal kool allus. Ta tagandati kohalt Triigi-Avispeal. Vahepeal töötas Pandiveres ja jälle Triigi-Avispeal, olles ühtlasi valakirjutajaks tähendet kohil. Pidas sellejärgi tosin aastaid Väike-Maarjas väikest raamatukauplust, kust a. 1913 siirdus Rakverre, olles siin kooliõpetaja ja aktiivne seltskonnategelane, vahepeal ka linnapea. Veel praegu ta, vaatamata eale, on Rakvere Rahvamaja

A. JANNSEN:

H. TAUKI PORTREE (õiti)

ja Haridusseiltsi juhtivaid jõude. Esimese raamatuga Jakob Liiv astub avalikkuse ette a. 1886. See on värsikogu „Viru Kannel I jagu”. Viis aastat hiljem ilmub talt „Viru Kannel II” ja kolme aasta möödudes taas „Viru Kannel III” ning samal aastal veel „Leinalilled”. Järgneb nüüd pikemate poeemide periood. Nii 1898-dal allegooriline poeem „Kõrve lõvi”, kujutelles kahe araabia seigi võitluses tolleagist poliitilist võitlust Jakobsoni ja Hurda vahel. Teine allegooriline poeem „Vaimude org” (ilm. 1906. a.) kajastab 1905. a. revolutsiooni varjukülgi, pahesid meie rahvusaatele ja isamaalsusele. Siis ilmub muinasjutuline poeem „Põgeneja” 1918 ja hiljem pikemaid jutustav-luuleteoseid „Revolutsioon”, kujutelles vabu usulisi vaateid. „Mäe vaim” oma muinasloolise ja dramaatilise sisustikuga on kolmas

pikemaid lugulaule „Kõrve lõvi” ja „Vaimude orgu” kõrval. Näitekirjanduse (ka koolinäitekirjanduse!) alal tegeledes Liiv on annud parima „Ordumeistris.”.

Jakob Liivi tähtsus meie kirjandusloos on ikkagi eeskätt luuletoodangus, eriti aga selle värsivormilisel alal. Muide, aineilt ei taotle ta palju uut ega esita erinevat oma kaasaegseist, kuid tema vormiehitus on korrektne: keel ja värviehitus selge, puhas. Joh. Aavik nimetab teda „lõpva sajandi suureks versifikaatoriks” J. Bergmanni ja J. Tamme kõrval. Tollane Liivi vormitaotlus on jäänd paika pidama tema tänapäeva töössegi, ikka sõltudes otsegu mingist kindlaskeemilisest värsi ja stroofivormist. Seda tõendab ilmselt tema truuksjääm sonetile, milliseid ta üldse kirjutand üle 80. Neist on isegi mõned paremaid meie luule

JOHAN BECHTE-PIHLENEEME

KAKS SONETTI

UHEL SUUSATEEL.

DIANA AVAB PUUNISEID.

Sell ööl mil metsi katab härmatis, kui
krepp.
jääb kitsas tee mu suusapaarist maha.
org hangi täis ja oja üle lüangi lepp.
Kuuvalgel väljad kuldsed on kui vaha.

Ei müttä veski tööd, ei tiksutele sepp
ja kuldsed väljad jäävad selja taha.
Vaid läbi metsi, hämaruse haia,
ühtainust rada rändan, relvaks suusa-
kepp.

Mu tee viib läbi öise metsasaare,
kun Tema. Helga, suusad teinud kaare.
Siin vaikus, lõhnab vaik ja avaraks
saab rind.

Puult härmatist toob kärsik oksahaare
ja häälitmeden õhku tõuseb ärkvel lind.
Sel ööl Ta suusatee ja lähedus mu aare.

Taas suusatan ma sääil, kun kauged
metsaveod
teid ajanud on asulatest lahun.
Mets magab härmatise valgen jahun
ja vaskist taevast roosatavad koidueod.

Sel ööl ei kaota suusakeppe kindais
peod.
rõõm vaidab mind mu saagimõttein
pahun.
Puu äkki praksatab, siis taas kõik
rahun.
kuid märkan ma, mu puünised on lahti
seot.

Mu ees tee teinud kitsad suusad lumme
täis kõrged hanged kepijälgi tumme.
kun saaki luurav võõras peatanud on
tööl.

Ta tabamiseks mõttes taon ma trumme.
kuid äkki näen, kesk otsijate summe
Diana tuleb, nooled käen ja vibu võöl.

alal (Lauliku süda, Luuleteel jt.). Sel-
line versifitseerimise kergus olevat
Liivile kaasasündind anne, sellega se-
letuv ka ühtlasi tema äärmine pro-
duktiivsus eriti lüürikas. Tema lüü-
riline luule on koostet „Lüüriliste lau-
lude“ nime all ja moodustab mahuka
kogu tema lüürilise toodangu ülevaa-
vaateks.

Saabuvaks juubelpäevaks ilmus
värsikogu „Päikese veerul“, andes üle-
vaate autori viimseist töist enne luule-
päikese loojangut. Õhkub siit sooja
isamaalsust, õhkub noorust sütitavat
ja elutahet sisendavat hõngu.

Iseloomult Liiv on otskohene ega
häbene kunagi avameelselt väljenda-
mast oma arvamusi. Neis on tema
alati kindel ja sõltumatu. On suur
optimist ja tulvil elutahet. „Surra ma
ei taha, ja kui suren, siis suure süda-
metäiega!“ Seda armastab ta öelda sa-
geli. Suur looduse armastaja. Teda hu-

vitab iga puu ja põõsas, tunneb rõõ-
mu pungade puhkemisest kevadel, ja
kodus kasutab iga vaba nurga lille-
poti asukohaks. Kastab alati lilli, ist-
utab neid ümber ja hoolitseb igati
nende korrashoiu eest. —

Ümbrusest alati sõltumatu. See ei
mõju talle kunagi ärritavalt. (Võib-
olla seletub sellega ka rahulikkus te-
ma luules, kuhu pole kandund väli-
sed puhangud). On täiesti vaimuini-
mene, kellel tagaplaanil materjaalsed
huvid ja hüved. Armastab väga palju
lugeda teaduslikke töid, kuid on üht-
lasi pidevas kontaktis eesti- kui ka
välismaa kirjanduse arenguga. Eelista-
b Underit ja Suitsu.

Jubilari kaasaegsed, kellega ta oli
sõbralikus vahekorras, olid Jakob
Tamm, Jakobson, Münther, Prants j. t.
Tammega ühendasid teda ühised kal-
duvused ja ideaalid luule alal.

A. Moor.

ARNOLD ARU

Ärge kumardage kõverpeegleid!

Hugo Raudsepp oma uusimas näidendis „Salongis ja kongis” laseb langeda kelmi-võitu lause: „Aumees võib olla mees, kes midagi ei tee ning milleski ei tarvitse eksida.” Pool öeldust peab paika igal ajal, sest vaid tegijail juhtub vigu. Kuid, kas tühisemgi eksitus õigustaks teoinimest tembeldama mit-teaumeheks?! Ei hoopiski. Eksime teatud määral kõik, kui teotseme. Eksimine on inimlik ja andestatav.

Kuid silmates meie ühiskondlikku tänapäeva, peame jahmunult tunnustama, et Raudsepp oma uperpallitava lausendiga on formuleerind üldiselt maksvusele pääsünd tõekspidamise. Eks tembeldata poliitilises elus sageli mustemaks neid isikuid, kes meie ise-seisva riigi loomises osutand suurimaid teeneid. Sellevastu on sageli puhtad kui inglid need, kes osand vaid teoinimeste toiminguid tagantjärele üleolevalt ja mõnitavalt arvustada ja halvustada. Tagantjärele tark olla.

On ju tavaline, et mass läheb pilkajate ja naerjatega: on see ju odavaim võimalus jõuda üleolevale enesetundele. Arvustus enesest pole ju halb ja on tarvilik, et asju valgustatakse mitmest küljest. Ent mass kunagi ei kaalu kainelt ega tee vahet tõepärase kujutluse ega kõverpeegli virildatud pildi vahel. Sellevastu arvestab mass porilooimist ja väljanaermist kui numbraid, mis lüüakse proovikojas. Tõsisemat ja pühamatki asja, kas või risti langenu kalmul, võivad elukutselised poripildujad määrada ja massile serveerida kõverpeegli kaudu rõvetatult. Pole pühadust maailmas, mida poleks suudetud naeruvääristada. Ajaloo kestes on inimene kogu maailma — jumalad, kuradid kaasarvatud — kümneid kordi välja naernud. Naerda on ju kerge.

Naerda ju võib. Naer on meelelahutuseks, naer on terviseks, soodustab seedimist jne. Ent ärgem siiski siinjuures laskem peost libiseda tõde ja üks niisugune tõde leidub vahest vanasõnaski: „mädapalk raksub kõige enne.” Harva me ju oskame naerda humoorikalt, heatahtlikult, nagu see omane anglosaksi mõtteilmale. Meid rõhub saksapärvane raskuse vaim. Naerame ligedalt. Sama kui kõverpeegli kujutluse viriluse põhjustaavd tea-

tud optilised seadused, võime meie suurema osa naerjate juures arvestada isiklikku omakasupüüdu ja kadeduse tõukejõude. See sapisus on meile nagu saamas iseloomu jooneks: tahaksime naerda vaid õelalt, ham mustavalt.

Meie ajakirjanduski, mida peame pidama teatud määral avaliku elu südametunnistuseks, väljendab oma poolkõpsust eeskätt selles, et ta sisaldab liialt ülekaalukalt hirvitavat, arvustavat ja materdavast elementi, kuna puudub uusi sihte näitav ja uutele tegudele õhutav joon. Häid karikatuure ja vesteidki leiame neis harva, sisukaid juhtkirju aga peaaegu sugugi.

Pidagem siis meeles, et kõige hoolimatamad väljanaerjad on ise kõige viletsamad käpardised. Ise nad kindlasti ei teeks paremini. Nad ei oskaks ehk sedagi korda seada, mida nad mehed on naerma välja. Kelv koer haugub tavaliselt kõvemini.

Paha on ainult, et mitte suurpoliitika ei kannata niisuguste tagantjärele tarkade hirvituste all, vaid ka meie väiksemad organisatsioonid ja kultuurüritused. Mõnitamine, hirvitamine hakkab siingi ju muutuma harjumusest kohustuseks.

Kuski Polineesias karistatavat niisuguseid tagantjärele tarku — kui ühiskondlikkude korralduste demoraliseerijaid — väga kurjasti. Tahetud seal kord ühiselt hobusega pääseda üle jää. Et aga hobune olnud raudadeta, ega ole libedal jääl pääsnud edasi, otsustatud ühiselt hobune ja koorem tõmmata inimjõul üle järve. Tehti nii. Ent jõudnud teisele poolele, leiti hobusel üks külg hõõruna. Kuid otsus oli olnud ühine ja kõik vaiksivad. Ainult üks noor nadikael sähvand: „Oleksime võinud talle hagu alla panna!” Poiss oli uputatud selle eest jääauku.

Lugu on muidugi algelisest ühiskonnast ega sobi meile eeskujuks. Kultuurühiskond ei pelga arvustavat järelevalgust. Tõsine kultuurühiskond ei vaja eeltsensorit ega ka tagantjärele targutusi.

Noored, ärgem tehkem naeruvääristamisest omamoodi kadeduse kultust! Ärgem kumardagem kõverpeegli ees!

RUD. KIVIRÄHK

VÄIKE EKSITUS.

(Veste, mis tahab olla vaid fantaasia.)

Äsjasaabunud rongilt mahaastudes jäi Andres Lyydikul süda seisma. Niisugune kisa, karjumine, jooks, autode myrin ja myksamine ongi siis linn. Põrgu — kylmem vahest!

Hei! alt ära! katkestati Andrese mõttelõng.

See oli jaama pagasikaru, kuhjat täis iga-suguseid kaste, kohvreid ja pampe, millele allajäämast Andres pääsis viimsel hetkel astudes kiiresti sammu tagasi. Pääsnud niimoodi surmasuust — nagu arvas ise — oli ent ta raske ja naelutet säärsaapa kontsa alla libisend yhe naisolendi õrn jalake. Õigemini kyll ainult varvas. Kiljatades puhkes see ulguma, kui peksasaand kutsik:

— Igavene myhakas niisugune... mõrtsukas... tallab inimesi surnuks!

Kaks noorukit, üks pikk ning vibalik, teine lyhike ja ymar, olid galantselt asund toetama daami. Põrnitsedes Andrest vihaste ja etteheitvate nägudega, pyydsid kannatadasaanut lohutada.

— Milline häbematus! Missugune metsik inimene! Ma lasen protokollu teha... kilas pisaraidpyhkivale daamile üks noorukeist.

— Lase käia, kuradi paskräästas! Iõi Andres käega ja hakkas tegema endale teed läbi uudishimust kokkukogunenud rahvahulga.

Saades kõrkjalt mykse roideisse ja selga, jõudis lõppeks tänavale. Tõmbas kergendatult hinge, kui väbanend mingist tohutust raskusest. Suunas siis sammud aguli poole. Sest kõigepäält otsustas kylastada venda, keda mäletas varemaist linnaretkist elutsevat kuski säälpool.

Äkki märkas Andres, et teda seiratakse. Need olid samad kaks mehekolaskit, lühike ja pikk, kes jaamas olid toetand daami. Paarikümne sammu kaugusel endast märkas Andres nendega liituvat veel hallivammusega kordniku.

— Noh, nyyd on asi mokas. Võmmid ka juba mängus. Kuid mida nad must tahavad? Ega's yhe plika varba pärast mind maha ikka ei lööda, arutas Andres endamisi. No-jah, kurat, misjaks ma jookslen!

Ja tasandaski sammu, kõndis rahulikult edasi, nagu poleks juhtund midagi. Hetk hiljemini aga kuuldus tagaajajate ähkimist

ja sammude mydinat juba yсна lähedal. Midagi vihises õhus ja — raskelt langes hoop Andresele lagipähe...

Kui ta taas hakkas tajuma oma ymbrust, seisis kuski kitsas toas. Üksik aken kuhugi hoovi jättis ruumi ypris hämaraks. Sellest hoolimata võis näha keset tuba suurt vanamoodset, paberite ja raamatute hunnikuga kaet kirjutuslaua, mis oli peagu ainukeseks mööbluks sellele syngele ruumile.

Sellises õudustsisendavas ymbruses, peagu kadudes paberivirnade vahele, istus laua taga harali juuste ja sorakil vurrudega mees, teravasti silmitsedes Andrest: prefekt Vilbis.

— Ah, niisugune ongi siis see vanakurat ise, mõtles, veendund, et oli jõudnud põrgu pyhaimasse paika. Sest tõepoolest: pilk, mis otsekui puuris teda, ajas kananaha ihule. Pöörand pää, pidi ent kohkuma uuesti. Seljataga seisis kaks tuntud tagaajajat.

Üks neist lähenes alandlikult-roomavalt istujale ja sosistas midagi paljuytleva näoga.

— Nii siis, jälle kodus, mis? seisatus hargisjalu Andrese ees metsikul ilmel. Silma-valged punetavalt-jõhkrad, keset sinipunast nägu suur paistetand nina. Ainult sarvi polnud, märkas Andres.

— Kuis sa's oled eland ka, vana sõber? Õh-õh-hõõ! Ei sina taha ka mujal tilkuda. Hm! Vaata, vaata, või kinni pyydsid meie linnukese jälle, rõgises vaarudes ja Andresele patsutades õlale, kes ikka veel seisis kohmetult kui puuga pähe löödult (ehkki see oli olnud ainult kumminui).

— Kus... on... raha!

Sääljures sagis ta kinni Andrese rinnust ja raputas nii, et sel oli tundmus, nagu paisuksid kõik luud ja kondikesed laiali nelja tuule poole.

— Mis kurat? Mis te must tahate? rabelles Andres lahti. Mis raha te mult nõuate? Ma pole kellegi... mu nimi on Andres... Lyydik ja...

— Vait! Mitte üks sõna enam! Kärgehtas Vilbis. Ah, Andres Lyydik? Õh-õh, või kohe Andres... Õh-õhõhõõ! Ja Lyydik ka veel.

Ja vilhasemalt uuesti:

Ah, salgama? Noh, kyll me selle kombe sul ära harjutame. Kas tunnistad otsekohe,

kuhu panid raha, mille röövisid — või muidu... Ma hoiatan sind ette, sul ei lähe hästi.

— Mina? Röövind? päris Andres häämas-tunult.

— Ja-ah. Ikka sina jah! osatas Vilbis. Ega see vanamoor seda sulle ise juba tooma ei tulnud. Või said veel midagi paremat ja... kauba pääle ka?

Vahepeäl oli ta taganend, et nähtavasti jälle tormata kallale Andresele. Taltsutas end siiski ja hyydis:

— Poisid! Tooge peegel ja näidake sellele isandale ta õiget nägu. Võib-olla tunneb end viimaks äragi ega räägi enam niisuguseid lollusi. Oh, sa vaenekene! Juuksed teisel suurest vaevast ja murest pähe kasvand ja hobusegi alla neeland. Mis sa sest sabast siis välja jätsid lõua alla tolknema. Arvasid, et ilus, mis? Et ei tunta ära ja nõnda edasi. Eksid veli, meid sa juba ei peta.

Enneku Andres suutis teha vähimatki enda kaitseks, oli lyhem haarand kustki lõhkise peeglituki, kuna pikem välk-kiirelt kargas

kyynitega kinni Andrese habemesse ja juus-tesse. Pöörasest valust röögatades virutas Andres pimesi rusikahoobi kallaletungija suunas. See tabas. Nagu palgiots lan-ges mees prantsatades põrandale.

Vilbis, vaadand seda kõike päält, läks laua taha ja laskus raskelt toolile.

— Minge! See oli väike eksitus! pomises pahaselt, sest taas olid poisid vedand siia roimari pähe syytu maamehe.

See üksikõikne lõppotsus tulvas aga And-rese vihakarika. Siludes juukseid ja habet lausus ta pilkavalt:

— Ah, see on veel väike eksitus? Ainult väike eksitus! Kas te vahest poleks nii lahked ega sooviks proovida järgi, et mul pole valehambaid, klaassilmi, hõbekõri ja võlts...

— Välja! Ma ei taha kuulda enam midagi, käratas nyud Vilbis.

Võtnud põrandalt rabeluses mahakukkund mytsi, sammuski Andres enda ette vandesõnu pomisedes minema.

KIRI VIINIST

Hää käitumise koolist.

Meeldiv käitumine, hea esinemine on oma-ette avar oskuste maailm, seda enam, et vas-tavad reeglid võivad olla vägagi püsivad, kuid ka äkki muutuvad. Nii peeti söömist käes ebaviisakaks ju meie kaugele esivane-mate poolt, kuna teisest küljest komme, mis veel täna oli „peen“ võib ju homme olla kõike muud.

Suurlinnus on kaunite kommete viljelemi-seks asutatud kooli, kel, hoolimata kallidu-sest, pole puudu õpilasist.

Kõlastasin üht niisugust hiljuti tütarlaste-le Viinis avatud kooli, kus õpilasi peaaasjali-kult filmi ja lava kaasabil harjutatakse end nägema, nagu vaataksid teised neid.

„E. N.“ lugejaile ei võiks olla huvita, kui-d s siin õpitakse?

Jälgime selleks üht õppepäeva, mis algab v õ i m e m i s e g a ja jätkub filmiga: Lõht-sid hinged!

I v a a t u s. Trammivagunis. Sõitjate seas jätab Mizzi, muidu noore ja nügusa näitsiku, esinemine, istumine ja kehahoid kokkusurutud põlvede ja sissepoole käänatud varvastega palju soovida, on isegi veider-inetu. Üks õpi-lasist isegi punastab ja kirjutab ruttu peide-tud lambi valgelt märkmikku: „1. Ära istu varbad sissepoole!“

II v a a t u s. Näitab kuidas peab istuma, milleks Mizzi vastasistuja hra Maks trammil ja hiljem autos annab eeskuju.

III v a a t u s taandub taas trammivagunisse. Mizzi on kohmakas, ärritatud, tuleb koju ja jutustab isale, et teda teenistusest vabastatud. Suitsetab, hoolimata isa rahulolematusest ja laob paberossiotsi kohvitassile. Õpilased tee-vad ta käitumise kohta hoolega märkusi.

IV pildis Mizzi kohtab kihlatuga, Kar-liga, kohvikus, istub toetades pää kätele, on sõnaaher, hoolimatu. Karl naeratab pahaselt ja ärritubki kui Mizzi alles Maksi sisse-astudes end ilusamasse poosi seab. Vast lõ-puks märkab ta pahandavat Karli ja leiab õige tooni. Kogu klass aga jälgib pinevusega, et järgneval tunnil teha lõppotsust.

Järgneb tants, mida näitelaval esitavad tuntud tantsumeistrid, karrigeerides vaid daa-mide tantsul tehtavaid viga: muud õpetust pole vaja.

Järgneb näidend, kus esimeses vaatuses noormehe väljavalitu, noormehe palvel, emale, rikkale ja veidi ju kivistund daamile, lubab olla viisakuse eeskuju. Ent vaevalt jäänd teises vaatuses kahekesi, tundub näitsikule daami igapäevane jutt tüütavana, kuigi alul püüab seda peita. Varsti hakkab ta juba erinevaid seisukohti avaldama, esialgu ta-gasihoidlikult. Daam märkab, et teda enam heatahtlikult ei jälgita ja riivab veidi täna-päeva noori. Näitsik muutub isekaks. Sõna järgneb sõnale, mõlemad kaotavad eneseva-litsuse ja noormehe lavale tulles on riid

täies hoos: abielust ei tule enam midagi. Lõpumoraal: enesevalitsust ja stiili igale samule!

Huvitavad on ka õppesaalidesse asetatud käitumisreeglid, millistest lõppeks mõned:

1. Ära kuivata söögi juures leivapalaga taldrikut: nõudepesemine kuulub kööki.

2. Ära kasuta süües nuga suu lähedal: mööganeelajad kuuluvad tsirkusesse.

3. Teetassi ei saa kasutada tuhatoosina: sulle võidakse teel pakkuda tuhatoosist.

4. Ära toeta pead kätele: pea pole lagund ehitus, mis vajaks tuge.

5. Ära hoia käsi selja taga: inimesed võivad arvata, et häbened küüsi.

6. Ära kõnetades haara meest nõobist või hõlmast! Parem õmble ta enese külge!

7. Ära sosista käed suu ees! Äratad seltskonnas samuti tähelepanu, nagu oleksid naabritele hõisanud.

J. M.

ÜENÜ ELUST

ÜENÜ sporditegelaste kursusilt.

Esmakordsed spordijuhtide kursused korraldati ÜENÜ sp. Kesktöimkonna poolt maaesindajale 2.—7. jaanuaril Tallinnas. Kuigi ettevalmistusaeg oli lühike, oli siiski üle riigi tulnud kokku 34 sporttegelast. Kursuste kava oli laiaulatuslik: töötada tuli varasommikust hilja õhtuni. Ent tulemused ei jätnud midagi soovida. Meie parimate eriteadlaste juhatusel võeti läbi kõik tegevortalad ning omandati oskusi ja teadmisi noorte organiseerimise alal. Kõikide osavõtjate ühine soov oli, et niisuguseid asjalikke ja armsaid kursusi nii spordi- kui ka üldorganiseerimise alal toimuks vähemalt kord aastas.

Mõttevahetusel kursuste lõpul võeti ÜENÜ sportliku tegevuse suhtes vastu terve rida sooviavaldusi ja seisukohti, millistest toome tähtsamad:

1. ÜENÜ spordiliikumist tuleb arendada mitte niivõrt rekordspordi esiletõstmise, kui-võrt üldkehalis-kasvatuse suunas.

2. Sp. Keskliidu juures asuvad sportnõunikud sel kujul ei vasta ülesandele ja tuleks nad asendada teadlikumate isikutega, kes enam tähelepanu pööravad spordi levitamisele maal ning aitavad elustada sportorganisatsioonide tegevust. Praegu ei tunta sportnõunikke maal üldse, ega teata ka kuhu läinud toetused.

3. Meie algkoolide õppekavad ei vasta kehalise kasvatuse suhtes nüüdisaja nõuetele. Sama nõrk on sellele ülesandele ka õpetajate ettevalmistus. Ka koolide tervishoid jätab väga palju soovida. Uued koolimajad tulevad ilmtingimata ehitada võimalatega.

4. ÜENÜ ülesanded noorsoo kehakultuuri alal nõuavad, et ÜENÜ'l Kehakultuuri Sihtkapitali Valitsuses oleks seniste esitatud liitude (karskusliit, tõutervend. selts) kõrval kaks esitajat.

5. Spordiga teotsevad ÜENÜ osakonnad peaksid sportlikumise üldhuvides astuma Spordi Kesk- ja eriliitidesse.

6. ÜENÜ ajakiri „Eesti Noorus“ peaks kehakultuuraladele andma senisest enam ruumi.

7. Kehaliskasvatuse arendamiseks osakonnades tuleb sellele alale valida eriline üldjuht.

8. Talispordi levitamiseks peaksid osakonnad korraldama suusamärgi võistlusi, eri-

võistlusi ning suusaretki naaberosakondadesse.

9. Eelolevaist võimlemis-mängudest tuleks ÜENÜ osakondadel rohkearvuliselt osa võtta.

Lõppaktus toimus ülevas meeleolus. Tervitusi ütlesid E. K. S. V. esimees hra. dr. Vilms, ÜENÜ keskjuhatus poolt A. Meikop, Sp. Keskliidu poolt hr. Villemson, talvespordi poolt hra E. Lepp, Tallinna osak. poolt esimees hra Kranfeldt, „Hõimla“ osak. poolt J. Reinart jt. Lõpetajatele anti vastavad tunnistused. Järgnes ühine teelaud, kus veel kord hoogsais sõnus tervitati kursulasi ja kursuste andjaid.

Uued ÜENÜ osakonnad.

ÜENÜ pere on viimasel ajal hoogsalt suurenenud, eriti Virumaal, kus õpetajaskonna ja noorsoolaste koostööl kutsutud ellu rida uusi ÜENÜ osakondi. Käesoleva aasta jooksul on Keskjuhatuses registreeritud asutamise järjekorras järgmised osakonnad:

262. Olustvere ÜENÜ (10. 12. 33) — Olustvere, Reegoldi;
 263. Noarootsi ÜENÜ (17. 12. 33) — Pürksi algk., Noarootsi;
 259. Jäärja ÜENÜ (21. 12. 33) — Jäärja;
 260. Vasavere ÜENÜ (27. 21. 33) — Vasavere, Jõhvi;
 261. Mõlnika ÜENÜ (6. 9. 34) — Mõlnika, (Petseri);
 264. Kestla ÜENÜ (14. 1. 34) — Lüganuse, Kestla;
 265. Lümatu-Sirtsu ÜENÜ (21. 1. 34) — Lümatu, Sonda;
 266. Polli ÜENÜ (14. 1. 34) — Polli pltk., Nuia;
 267. Vätku ÜENÜ (7. 2. 34) — Aaspere, Vätku.

Uutest osakondadest on kõik arvurikkalt rakendand noori töhe. Olustvere osakond korraldas muuseumi koha peal elava ajalehe õhtu, millel õnnestus üle ootuste hästi. Noarootsi ja Sutlepa osakonnad asuvad pooleldi rootsi rahvuse piirkonnas ja võtavad osa suviseist sportmängudest Tallinnas esinedes rootsipäraseis rahvariideis.

Varesmetsa osakond 10-aastane.

Pühapäeval, 4. veebruaril s. a. Varesmetsa üenülaste pere peatus noorsootöö kümnennda aastatulba juures.

Varesmetsa rahvamaja, (mille pidulikust avamisest samal päeval täis sai 5 aastat) oli juubeli puhul täis noori ja ka vanemaid ÜENÜ sõpru.

Peeti päevakohast aktust, kus osak. oma tegelaste poolt avaldatud juubelimõtete kõrval ettekanti terve rida kirja- ja traaditeel saabunud tervitusi.

Aktusele järgnes Soome autori Järviuluoma näidendi „Põhjalaste“ ettekanne, milline osakonna uue ja anderikka näitejuhi hra Konsa hoolsa töö tulemusena võrdlemisi täiuslikuks kujunes.

Varesmetsa osak. kümneaastane minevik on täis sündmusi, rõõmu ja muret.

Need 10 aastat on toonud Alutaguse taga-
maile uusi värskendavaid tuuli. on avanud

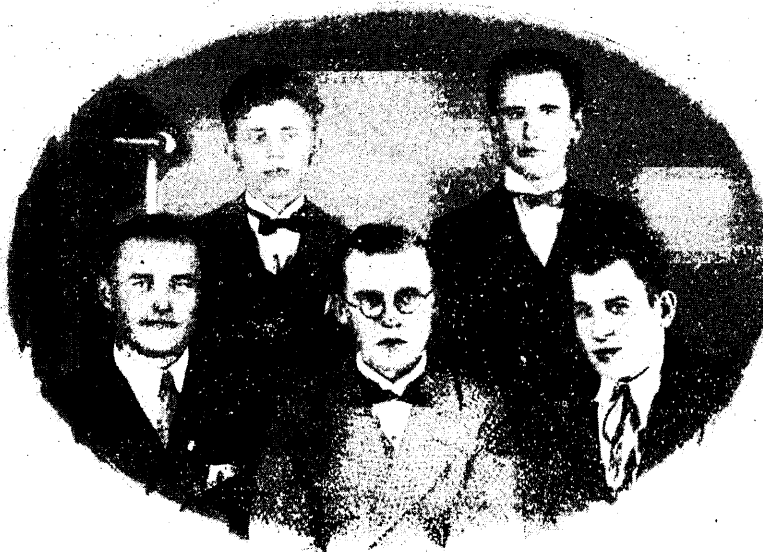
oli varesmetslaste tookordne saavutus lau-
sa sensatsiooniks, kuna ehituse teostasid vaid
kaks mitte just suurt metsaküla.

Hiljem aga tuli varesmetslasile majandus-
liku kriisi tõttu kokkupõrgata ka raskustega.
Ühes majaga sai osakond ka võlakoorma, mis
kriisi süvenedes aina rängamalt rusuma hak-
kas.

Pingutused majaehitamisel ja pingutused
võlgade korraldamisel töid kaasa küsimuse,
mille all osak. viimaste aastate tegevus tub-
listi kannatab. Tegevuse raskuspunkt nihkus
ikka enam ja enam vaimlistelt huvidelt —
majanduslikkudele. Võlad ja raha sai domi-
neerivaks.

Osakonnal on lootusi, et lähemal ajal kor-
da läheb võlgasid pikaajalisteks ja odava-
protsendilisteks ümberkorraldada.

Sel puhul võib julgesti oletada, et vaimli-
sed huvid jällegi esirinda tõusevad, et Vares-
metsa noorpõlv tagasi saab sama vaimustuse

ÜENÜ Varesmetsa
osak. juhatus.

Esimeses reas—vasa-
kult K. Karp, kirjatoi-
metaja, M. Kask, esi-
mees, L. Põdra laeka-
hoidja.

Teises reas —
H. Malm ja A. Rääst.
Puudub K. Dadonov.

nii mõnegi külanooresilmaringi, lõstnud esile,
uusi vaimuilmu ja tõekspidamisi. Nende aas-
tate mõjul on kogu Lõuna-Alutaguse küla-
ühiskond ümbersündind, muutudes ideelise-
maks ja kultuursemaks.

Agasamad 10 aastat on toonud Vares-
metsa noorte ridadesse ka palju vastupidist.
Palju kannatusi, rabelemisi raskustega ja sa-
geli isegi meeleheidet.

See kümneaastane noorsootöö oli paljudele
noortele suurimaks elu-ülilooliks, kust saadi
vaimustust, kogemusi, aga samas ka karastust
kitsikustest läbirabelemisel.

Peatöök möödunud 10 aasta jooksul oli
osakonna oma maja püstitamise. Haruldaset
suur vaimustus ja majanduslikult soodne
konjunktuur olid peamisteks põhjusteks, et
nagus ja avar rahvamaja ühe aasta jooksul
valmis võidi ehitada. Kogu ümbruskonnale

ja tööpinna, millist tal külluses jätkus aastate
eest.

Teiseks osakonna tähtsamaks tööks kümne
aasta vältel oli sihi- ja järjekindel näite-
kunstil viljelemine, millele osak. ka viimastel
kriisiaastatel truuks on jäänud, seistes 1932.
aastal lavastuste rohkusega ÜENÜ peres esi-
kohal.

Varesmetsa osakonna saavutusi 10 aastase
tegevuse vältel hindama hakates, peab võtma
arvesse mitmeidki erinevaid jooni osak. töö-
põllul.

Varesmetsa noored, pääle ühe õpetaja, on
kõik talulapsed. On pärit kuulsa Alutaguse
„töömurdja“ põllumehe perekondadest, kus
vabat aega kunagi palju üle ei jää.

Ja veel: kuni läinud aastani polnud vares-
metslaste seas ainustki keskkooli haridusega
noort (pääle ühe õpet.).

Võib olla ongi sellega seletatav, et Varesmetsa osak. liig endasse süvenenud on. Ta nagu kardab kokkupuutuda välisilmaga häbenedes enda „koduskootud kuube“.

Aga see „koduskootud“ miljöö on armas. Saavutusedki hinnatavad sootu teisest vaatevinklist sest — ei millestki on midagi saadud!

K. Karp.

Vinni-Pajusti noortest 1934. a.

Pühap., 28. jaan. pidasid Vinni-Pajusti noored oma üldkoosolekut, milline oli rohke osavõtuline ja asjalik. Tegevus möödunud aastal oli elav. Töötasid mitmesugused rühmad ja tegevusharud. Korraldati rida omavahelisi perekonna ja hõimuõhtuid, harjutati rahvatantse, laule; korraldati ühiseid tööõhtuid, kus valmistati näitelava ja selle sisustus. Laulukoor on esinenud üldlaulupeol ja kohalisil laulupäevadel. Kuigi käesoleval aastal valmistati näitelava, hangiti lipp ja sporditarbeid, näitas ometi kassa ülejääki, millist saavutust tuleb panna kõikide liikmete hoogsa kaasaaitamise arvele.

Eelolevaks tegevusaastaks otsustati kutsuda ellu kõneoskuse õpiring, korraldada rida referaatõhtuid mitmetelt aladelt, korraldada naiskäsitöö ja majapidamise kursused, loengute seeria tervishoiu alalt jne.

Otsustati ellukutsuda ka maatulundusharu, et anda kohalikele noorile oskusi ja teadmisi aiatöö ja põllumajandusaladel ning juhtida kodukaunistamise ja koduümbruse ilustamise tegevust.

Uude juhatusse valiti: Elfr. Valdt, Arn. Mooses, Värdi Vakker, Meeta Falk, Karl Oru, Rud. Mägi ja Joh. Lauri.

V.

Hirvli noortest.

Hirvli noored on väljapaistnud tegevusega maatulundusliku alal. Vastav klubi oli esimesi Eestis, asutatud ju aastal 1926. lugupeetud agronoomi hra Aug. Oja poolt, kes tegevusele pani hoogsa aluse. On teotsetud aiatööde, juurviljakasvatuse ja kodukaunistamise aladel ja esinetud Kuusalu ning Tallinna näitusil, kust mitmel aastatel saadud esimesi auhindu rahas, asjades ja kirjanuduses. Paljudel liikmetel on nüüd juba puukoolid ja mitme hekt. suurused aiad. Kord oli klubil ka renditud hektariline maaala, kus kasvatati Sangaste rukist ja sordikartuleid, millest saadi 200 krooni puhast. Telliti aiatööriistu, korraldati katseid ja peeti ülal rikkalik lugemislaud. Üldse on klubi korraldanud üle kümne kursuse ja lisaks rea loenguid. Ilmub isegi oma käsiajakiri „Noorkündja“. On korraldatud aianduse ja metsanduspäevi ja mitmeid õppereise.

Tegevust raskendab suuresti juhtide puudus. Kohalik koolijuhataja Joh. S. on vaid klubi tööle mõjund igapäevi takistavalt ning läinud kevadel keeldus ta metsapäeva korraldamisest kohaliku algkooli juures, mille tõttu noored

olid sunnitud seda korraldama ühe talu piiratud maa-alal.

Nähes, et nii raske töötada, otsustasid noored k. a. muuta klubi ÜENÜ osakonnaks, mis ühtlasi rahuldaks ka laiemat ringkonda noorte huve. Klubi jääks edaspidi töötama vaid maatulundusharuna. Peeti asutav koosolek, kuhu astusid kõik senised 30 klubi liiget ja palju uusi liikmeid. Kohalikud õpetajad rippuvad koolijuhatajast — vaatavad ükskõiksest pealt ja teevad noortele maatulundusharru astumiseks ja ruumide kasutamiseks raskusi, mille tõttu tegevus viidud üle kooli lähedasse Paju talu. Kõikide raskuste kiuste tahame tegutseda hoogsalt ja ühemeelselt.

J. Tomingas.

Tammispea ÜENÜ os. aastavahetusel

Aastate vahetusel pidas ÜENÜ Tammispea osakond oma aasta üldkoosolekut. Oldi täiesti rahul senise juhatus tegevusega ja aruandud võeti vastu ühel häälel. Tegevus oli arenenud möödunud aastal tõusu tähe all. Oli korraldatud külavahelisele murule park, sinna istutatud puid, ehitatud näitelava jne. Oli loodud vanema generatsiooniga hää kontakt ja see vahekord, nii et näitelava materjal on täielikult ümbruskonna talupidajatel kingitud. Korraldati seal loterii-allegrii ja lavastati A. Mälgu „Vaese mehe ututall“, mis sai hää arvustuse. Korraldati lugemislaud ja hakkas ilmuma oma ajakiri „Põhjataht“, millest ilmus 2 numbrit. Toetati Vihasoo Haridusseltsi maja ehitust ja anti toetust ühele oma liikmele, kes õppis Harjumaa Rahvaülikoolis.

Samuti kinnitati juhatus poolt esitatud eelarve ja tegevuskava, kuid siin tekitas vaidlusi osakonna valulapseks kujunenud Vihasoo Haridusseltsi maja ehituse toetamine, sest osakonna ja haridusseltsi vahekord oli kõigi lepingute peale vaatamata halvenenud.

Kodukaunistusvõistlust, mis kestub ju teist aastat, otsustati hoogsalt jätkata ja uusi liikmeid kaasa tömmata.

Vahekorrad naaberosakondadega on arenend Tammispea osakonnal eriti sõbrallikeks ja koostöö laulatuslikuks — eriti Valgejõe ja Palmse osakonnas. Otsustati seda koos veelgi süvendada ning laiendada. Suuremateks ettevõteteks on osakonnal uues tegevuskavas keelpillide koori väljaarendamine ja täieliku näitelava ehitus parki.

Uude juhatusse tulid valituks: Evald Kruusvall (esimees), Vilma Sõster (abiesimees), Aliide Baard (kirjatoimetaja), Joh. Sõster (abikirjatoimetaja) ja Karl Adler (laekur).

S. J.

ÜENÜ Käosalu osak. 10-aastane.

10. veebruaril s. a. pühitses ÜENÜ Käosalu osakond oma 10. aastapäeva. On saavutatud mõndagi: on ehitatud oma maja, asutatud ligi 500-kõiteline raamatukogu, ellu kutsutud keelpillide ja puhkpillide orkestrid. Laulukooriga

on osavõetud kahest üldlaulupeost, tantsutruppidega omakultuurpäevadest, sportlased on võistelnud spordivõistlusil jne. On väljaantud oma käsikirjutatud ajakirja, peetud kirjandusõhtuid. Praegu töötavad osakonna juures: õpiring, põllumajandusharu, laulukoor, muusikaharu, näiteharu, spordiharu. Liikmeid on praegu 50 ümber. Töö on kannud vilja, ümbruskond on muutunud palju kultuursemaks. Käosalu algkooli õpetajad on kõik kaasatöötand osakonnas.

Juubelipeo kava oli huvitav ja mitmekesine. Lähemalt ja kaugemalt oli tulnud tervitajaid, ka post tõi tervitusi. Oli koori- ja soololaule, deklamatsioone, võimlemisettekandeid, muusikat. Erilist tähelepanu vääris pr. Viheri lavastatud mustlaste laager, rea huvitavaid lauludega ja tantsuga. Lõpuks kanti ette näidend „Pilveristi“, kus näidati head mängu.

Külalisi oli tulnud nii, et tantsuks jäi saaliruum napiks. Tantsude vaheajal austati osakonna vanu tegelasi: osakonna asutamise mõtte isa Anton Tulmimit, esimest esimeest Paul Rõõmussaart, praegust esimeest Gustav Anneljast, kes olnud ka 10 aastat osakonna juhatuse liige, maja ehitamise mõtte algatajat Peeter Riimani ja orkestri isa Adam Viliberti, kel juba üle 60 aasta turjal, seega ka vanim osakonna liige. Aktusel mälestati ka surma läbi lahkunud liikmeid, kelledest esikohal noor, energiline, andeline ja osakonna töösse paljuannud ja paljutöötav õpetaja, prl. Liidia Velterman, kes juba osakonna 3-dal kestvusaastal ja enda 21. eluaastal leidis Pühajärves koos kahe õpilasega traagilise surma.

Väga meeldiva mulje jättis 10. aastapäevanidu ka sellepolest, et polnud näha ühtki joobnut, seda enam, et osakonna ajaloo on olnud heitlusi alkoholi pärast. — Töö jätkub. Töötajajaks on noori ja anedekaid inimesi. „Palju jõudu teile edaspidiseks“ — selle mõttega lahkus vist iga külaline Käosalu osakonna meeldivalt dekoreeritud peosaalist.

12. II 54.

Marta Hallikson.

ÜENÜ Aruküla osakonnast.

Aruküla noorte tegevus oli läinud aastal tunduvalt laiem endisest. Vaimlist elevust andis „Noorustuli“, majandusliselt aitas kaasa loterii. Kuigi 1933. a. eelarve oli tehtud 500 kroonile, oli tegelik kulu ometi Kr. 1038, kus juures vel 159 krooni oli ülejääki. 1934. a. eelarve on viidud tasakaalu 3140 kroonile. Uusi liikmeid tuli juure 53 ja praegu on osakonnal 67 m ees- ja 55 naisliiget. On peetud 33 juhatuse koosolekut ja 3 peakoosolekut. Osakond on kümnes liidus liige. Korraldati 9 harilikku pidu ja 6 rahvaendust.

Teotsevad laulukoor, orkester, näiteharu, kirjandusharu, spordiharu, karskusharu, maatulundusharu ja noorteharu, kes l. a. kõik töötasid hoogsalt ja energiliselt.

Anti välja oma ajakirja: „Noorustuli“ ja korraldati lugemislaua, kuhu oli tellitud 11 loetavat Eesti ajakirja.

Suuremaid kavatsusi on: oma kodu ehitamine ja osakonna juure kultuurnõukogu asutamine.

Milliseid kavatsusi on ÜENÜ osakondadel?

Olulisemad kavatsused ÜENÜ osakondades 1934. a. on koondand oma kodu, oma ruumide ümber, milline küsimus nii maal kui linnas noorte valusamaid. Linnades rõvivad ruumide tüürid, kütte ja valgustuskulud kõik osakondade sissetulekud ja pole üldse saada noortele tegevuse arendamiseks ja harjutusiks kohaseid ruume.

Seni sissetulnud aruannete järele kavatsesid oma kodu (maja) ehitada Albu-Risti, Aruküla, Avispea, Somp, Paluküla, Porkuni, Ranna-Pungerja, Sangaste, Suislepa, Vaialu, Venevere ja Aaspere osakonnad. Ühel ehk teisel teel on ruumide muretsemisele asunud Huuksi, Kaiu, Kõpu ja Saue osakonnad. Väiksemaid ehitusi on 8 osakonnal.

Teise tähtsa kavatsuste rühmana paistab välja teotsemise loengute, referaatide, kursuste õpiringide ümber, milliseid kavatsusi mainivad 23 osakonda. Lugemislaua asutamist on otsustanud 7 osakonda.

Kunsti, kirjanduse ja muusika alal on kavatsusi 21 osakonnal. Laulukoorile pannakse alus seitsmes ja orkestrile kuues osakonnas. Isegi sinfoonia orkestrite asut. kavatsusi (Suislepa) on maaosakondades. Kirjandusalal on kavas kirjandusõhtuid, kirjanduslikke õpiringe ja omi ajakirju.

Võrdlemisi palju on kavatsusi kehakultuuri alal, kus eeskätt silmatorkavad spordiväljade asutamise kavatsused (12).

Sama mitmekülgsed on kavatsused ka praktilisil (maatulundes) aladel. On kavatsus kutsuda ellu maatulundus (8) ja majapidamis- (3) harusid, igasuguseid praktilisi (kangakudumise, naiskäsitöö, puutöö, värvimise, kodukaunistamise) kursusi, õppematku, ja töövõistlusi.

Muude kavatsuste alal torkasid silma: lipu muretsemine (13), noortepäevade korraldamine (23), keskkorralduste ellukutsumine (2), ühine rahvariie valmistamine (3), nime eestistamine, noorteringide ellukutsumine (4), rinreis rahvakommetega esinemiseks (Truba), rida suuremaid aktusi jpm.

Oma ajakirjad ilmuvad 15 osakonnal.

Alu.

„Eesti Noorus“

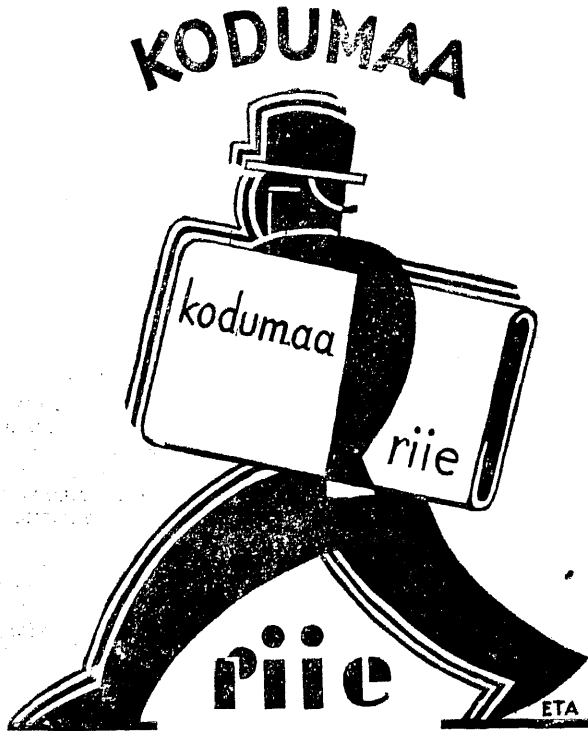
ON TEIE AJAKIRI.

LUGEGE.
TELLIGE.
LEVITAGE.

Vast. ja tegev toimetaja Aug. Meikop. Väljaandja: Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Keskkorraldus.

Toimetusliikmed: J. Jaik, Ed. Riisman. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Lossi pl. 4.

Trükikoda „Eestotriik“, Tallinn S. Karja 8. 1934. a.

— olgu iga teadliku kodaniku hüüe!

Kodumaa vabrikute kalevid, puuvillased riided, siid ja kunstsiid ning niidid on saadaval üle Eesti kõikides paremates kauplustes

SUURMÜÜGIKOHT

A-S. KREENBALT. TALLINNAS

Noored!

Ellu astudes kindlustage endid
igasuguste üllatuste vastu, mis
eluteel seisavad ees.

Astuge ühendusse kõige vanema
puht Eesti kindlustusseltsiga

EEKS-MAJA

PEAKONTOR: Tallinnas, Lai 1. Telefon 438-85.
HARUKONTORID JA AGENDID ÜLE MAA.

Eesti Panga nädala-aruanne.

AKTIVA

31. jaanuaril 1934. a.

PASSIVA

1. Kattevara:			
kuldrahas ja -kangides	20.135.123,30		
välisraha	3.044.967,21		
2. Vahetusraha	1.795.783,13		
3. Sisevekslid:			
kaubavekslid	7.476.037,82		
põllumajandusl.	1.309.970,58		
metsatööstusl.	12.949,73	8.798.958,13	
4. Laenud:			
valitsusele	3.000.000,—		
teistele*)	7.399.050,08		
5. Kinnis- ja vallasvara	2.250.362,06		
6. Muud aktivad	9.790.621,95		
	56.214.865,86		56.214.856,86

1. Põhikapital	5.000.000,—
2. Tagavararakapital	1.958.847,27
3. Jooksvad kohustused:	
a) pangatähted liikvel	31.547.603,—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	4.949.273,19
pankade	6.381.461,99
teised	2.713.427,27
	14.044.162,45
4. Muud passivad	3.664.253,14

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega : 50,84%

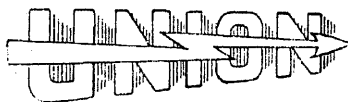
*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 3.674.795,21

Juhatus.

Jalanõud?

— endastki mõista

„UNION'i“ nahast valmistatud „UNION“ jalanõud ei tunne võistlejat, sest „UNION“ jalanõude tallanahk on hea ja sile ning pind otse kütkestavalt ilus.

Seepärast lastakse „UNION“ kingi müügile värvimata tallaga, et ostja võiks isiklikult veenduda naha puhtuses ja kvaliteedis.